

Znak: K-1.431.1.32.2025.6.MF
Szczecin, 08 lipca 2026 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanej na zadania zlecone z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna w 2024 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Goleniów Plac Lotników 1, 72-100 Goleniów
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Robert Krupowicz – Burmistrz Gminy Goleniów (do 7 maja 2024 r.) Pan Krzysztof Sypień – Burmistrz Gminy Goleniów (od 7 maja 2024 r.)
Okres objęty kontrolą	2024 r.
Kontrolerzy	– Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Marek Lis – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	83/25 z dnia 29 września 2025 r. 83/2/25 z dnia 6 października 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	– Art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.), – art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428),

	– art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność.
Rodzaj kontroli i tryb kontroli¹	Planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	1-14 października 2025 r.

Podstawa prawna realizacji zadania	1) Art. 20 ust. 1-2 w zw. z art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 323 ze zm., Dz. U. z 2025 r. poz. 1208), 2) Art. 12 ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm., Dz. U. z 2025 r. poz. 438 ze zm.), 3) Art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 246 ze zm.), 4) Art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).
---	--

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z ustawami zawierającymi podstawy prawne realizacji zadania, przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów oraz świadczenia „Za życiem” jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

1. Udzielenie dotacji i przekazanie do Centrum Usług Społecznych

Zarządzeniem nr 59/2024 z dnia 21 lutego 2024 r. Wojewoda Zachodniopomorski, zgodnie z ustawą budżetową na 2024 r., wprowadził plan dochodów i wydatków budżetu na 2024 r. W ramach powyższego dla Gminy Goleniów (dalej też: Gmina) zaplanowano – w dziale 855², rozdziale 85502³, paragrafie 2010⁴ – przekazanie dotacji celowej w wysokości **12 835 000,00 zł**.

¹ Czynności kontrolne, na podstawie art. 21 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zostały przeprowadzone w dniach 8-9 i 13-14 października 2025 r. poza siedzibą podmiotu kontrolowanego.

² Rodzina.

³ Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

⁴ Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

Ponadto w trakcie roku budżetowego decyzjami Wojewody dokonano zmian w planie finansowym. Dane w zakresie zmian dotyczących Gminy Goleniów zawiera tabela:

Lp.	Decyzja		Przeznaczenie / działanie	Rozdział klasyfikacji budżetowej	Paragraf klasyfikacji budżetowej	Źródło finansowania	Zwiększenia w planie wydatków (zł)
	nr	z dnia					
1.	95/2024	26.03.2024 r.	13.4.1.6.W*	85502	2010	ustawa budżetowa	4 123,71 zł
2.	219/2024	27.05.2024 r.	13.4.1.6.W*				4 123,71 zł
3.	251/2024	11.06.2024 r.	13.4.1.6.W*				4 123,71 zł
4.	462/2024	23.09.2024 r.	13.4.1.1.W**				556 506,00 zł
5.	496/2024	07.10.2024 r.	13.4.1.1.W**			rez. cel. poz. 34	1 264 019,00 zł
6.	502/2024	10.10.2024 r.	13.4.1.1.W**			rez. cel. poz. 35	763 781,00 zł
7.	507/2024	11.10.2024 r.	13.4.1.1.W**			rez. cel. poz. 34	51 905,00 zł
8.	571/2024	29.10.2024 r.	13.4.1.6.W*			ustawa budżetowa	4 123,71 zł
Razem							2 652 705,84 zł

* Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny

** Świadczenia rodzinne, świadczenia z fundusz alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów

Podsumowanie dokonanych zmian dotyczących Gminy Goleniów zawiera tabela:

Plan z ustawy budżetowej na 2024 r. – rozdział 85502 § 2010	12 835 000,00 zł
Wysokość zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego – działanie 13.4.1.1.W	2 636 211,00 zł
Wysokość zmian dokonanych w trakcie roku budżetowego – działanie 13.4.1.6.W	16 494,84 zł
Plan finansowy po zmianach na dzień 31.12.2024 r.	15 487 705,84 zł

Wskutek dokonanych zmian w planie Gmina Goleniów otrzymała dotację celową w wysokości **15 487 705,84 zł**, tj. zgodnej z planem finansowym po ww. zmianach.

(dowód: akta kontroli str. 119-157)

Kontrolujący zweryfikowali terminy przekazywania poszczególnych transz dotacji celowej przez Gminę do Centrum Usług Społecznych w Goleniowie (dalej: CUS). Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli:

Data otrzymania transzy dotacji przez Gminę	Wysokość transzy dotacji (WZ → Gmina)	Data przekazania transzy dotacji do CUS	Wysokość transzy dotacji (Gmina → CUS)	Liczba dni od otrzymania do przekazania transzy dotacji	Różnica między kwotami (otrzymaną a przekazaną)
04.01.2024	350 000,00 zł	05.01.2024	350 000,00 zł	1	0,00 zł
18.01.2024	800 000,00 zł	19.01.2024	800 000,00 zł	1	0,00 zł
01.02.2024	350 000,00 zł	02.02.2024	350 000,00 zł	1	0,00 zł
15.02.2024	850 000,00 zł	16.02.2024	850 000,00 zł	1	0,00 zł
27.02.2024	35 000,00 zł	28.02.2024	35 000,00 zł	1	0,00 zł
01.03.2024	250 000,00 zł	04.03.2024	250 000,00 zł	3	0,00 zł
20.03.2024	1 050 000,00 zł	20.03.2024	1 050 000,00 zł	0	0,00 zł
02.04.2024	4 123,71 zł	03.04.2024	4 123,71 zł	1	0,00 zł
02.04.2024	344 000,00 zł	03.04.2024	344 000,00 zł	1	0,00 zł
18.04.2024	960 000,00 zł	19.04.2024	960 000,00 zł	1	0,00 zł
02.05.2024	300 000,00 zł	06.05.2024	300 000,00 zł	4	0,00 zł
17.05.2024	1 080 000,00 zł	20.05.2024	1 080 000,00 zł	3	0,00 zł

03.06.2024	300 000,00 zł	04.06.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
04.06.2024	4 123,71 zł	05.06.2024	4 123,71 zł	1	0,00 zł
17.06.2024	4 123,71 zł	18.06.2024	4 123,71 zł	1	0,00 zł
20.06.2024	1 080 000,00 zł	20.06.2024	1 080 000,00 zł	0	0,00 zł
02.07.2024	300 000,00 zł	03.07.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
11.07.2024	1 000 000,00 zł	12.07.2024	1 000 000,00 zł	1	0,00 zł
01.08.2024	300 000,00 zł	02.08.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
19.08.2024	950 000,00 zł	20.08.2024	950 000,00 zł	1	0,00 zł
03.09.2024	300 000,00 zł	04.09.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
19.09.2024	1 050 000,00 zł	24.09.2024	1 050 000,00 zł	5	0,00 zł
02.10.2024	300 000,00 zł	03.10.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
18.10.2024	1 000 000,00 zł	24.10.2024	1 000 000,00 zł	6	0,00 zł
04.11.2024	300 000,00 zł	05.11.2024	300 000,00 zł	1	0,00 zł
05.11.2024	4 123,71 zł	06.11.2024	4 123,71 zł	1	0,00 zł
19.11.2024	1 000 000,00 zł	20.11.2024	1 000 000,00 zł	1	0,00 zł
03.12.2024	300 000,00 zł	05.12.2024	300 000,00 zł	2	0,00 zł
11.12.2024	922 211,00 zł	12.12.2024	922 211,00 zł	1	0,00 zł
RAZEM	15 487 705,84 zł	-	15 487 705,84 zł	-	-

Ustalono, że:

- najczęściej przekazanie środków przez Gminę do CUS następowało w następnym dniu po ich otrzymaniu (21 z 29 przypadków);
- dwukrotnie przekazanie transzy dotacji nastąpiło jeszcze w dniu jej otrzymania;
- poszczególne transze dotacji były przekazywane przez Gminę do CUS nie później niż w terminie 6 dni od dnia otrzymania.

Ponadto stwierdzono, że w dniu 31 grudnia 2024 r. Gmina dokonała zwrotu części niewykorzystanej dotacji na rachunek bankowy Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego – w łącznej kwocie 349 929,37 zł – co zostało szczegółowo opisane w pkt 9. Rozliczenie dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 158-174)

2. Dobór próby

Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o przedłożone przez CUS wykazy decyzji wydanych w latach 2023-2024, dotyczących odpowiednio okresów zasiłkowych i okresów świadczeniowych 2023/2024 i 2024/2025. Zastosowano przy tym metodę osądu własnego kontrolerów. Szczegóły dotyczące wytypowanej próby zawiera tabela:

Lp.	Rodzaj przyznanego świadczenia	Liczba wydanych decyzji (ogółem*)	Liczba decyzji poddanych analizie (wybrana próba)	Odsetek wydanych decyzji objęty kontrolą
1.	Zasiłek rodzinny z dodatkami	404	15	3,71%
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. „becikowe”)	84	2	2,38%
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	246	2	0,81%
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	65	2	3,08%
5.	Świadczenie rodzicielskie	39	2	5,13%
6.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	404	15	3,71%
Razem:		1 242	38	3,06%

*Z uwzględnieniem decyzji zmieniających / uchylających dotyczących zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz decyzji zmieniających dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W badanej próbie zostało uwzględnionych 38 decyzji administracyjnych, co stanowi 3,06% wszystkich wydanych decyzji dotyczących świadczeń wymienionych w tabeli, na podstawie których CUS dokonywał wypłat świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 175-215)

3. Upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych

CUS powstało z dniem 1 października 2021 r.⁵ Jednocześnie w tym dniu Burmistrz Gminy Goleniów upoważnił⁶ Dyrektora CUS m.in. do prowadzenia postępowań w sprawach:

- 1) z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych,
 - 2) świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych oraz podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych,
 - 3) o zasiłki dla opiekunów, w tym do wydawania decyzji w tych sprawach,
- a także do:
- reprezentowania Burmistrza Gminy w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych w sprawach przeciwko dłużnikom alimentacyjnym,
 - wykonywania praw i obowiązków wierzyciela⁷.

Zarazem do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych m.in. w sprawach, o których mowa wyżej w pkt 1-3, Burmistrz Gminy upoważnił⁸ dwie pracownice CUS.

Ponadto dwie kolejne pracownice CUS zostały upoważnione⁹ m.in. do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji administracyjnych jedynie w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Z ustaleń wynika, że do podejmowania czynności objętych przedmiotem kontroli (w tym wydawania decyzji administracyjnych) Burmistrz Gminy Goleniów upoważnił łącznie 5 osób z CUS, z tym, że zakres określony w ww. upoważnieniach był różny.

(dowód: akta kontroli str. 216-229)

4. Prawidłowość wypłacania świadczeń rodzinnych na wybranej próbie

Badanie prawidłowości wykorzystania w 2024 r. dotacji na świadczenia rodzinne przeprowadzono na próbie kontrolnej obejmującej łącznie 23 decyzje z wykazu przedłożonego przez CUS. Akta wskazanych w nich świadczeniobiorców poddano sprawdzeniu pod względem merytorycznym i formalnym, tj.:

⁵ Uchwała Nr XXXVII/461/21 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 2 września 2021 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Goleniowie, która weszła w życie 1 października 2021 r.

⁶ Pełnomocnictwo nr SK.0052.24.2021.MK z dnia 1 października 2021 r.

⁷ W rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

⁸ Upoważnienia nr SK.0052.29.2021.MK i SK.0052.30.2021.MK z dnia 1 października 2021 r.

⁹ Pełnomocnictwa nr SK.0052.37.2021.MK i SK.0052.33.2021.MK z dnia 1 października 2021 r.

- poprawności wypełnienia i kompletności złożonego wniosku,
- prawidłowości obliczenia dochodu w rodzinie (w wymaganych przypadkach),
- terminowości wypłat świadczeń przez CUS.

Dane w tym zakresie zawiera tabela:

Wyszczególnienie	Liczba decyzji dobranych w próbie:		
	bez nieprawidłowości / uchybień	z nieprawidłowościami / uchybieniami	ogółem
Zasiłki rodzinne z dodatkami			
Terminowość decyzji	15	0	15
Kompletność dokumentacji	15	0	15
Przyznanie i wypłata świadczenia	12	3 (uchybiecie – przyznanie)	15
Obliczenie dochodu w rodzinie	15	0	15
Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne)			
Terminowość decyzji	4	0	4
Kompletność dokumentacji	4	0	4
Przyznanie i wypłata świadczenia	4	0	4
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
Terminowość decyzji	2	0	2
Kompletność dokumentacji	2	0	2
Przyznanie i wypłata świadczenia	2	0	2
Obliczenie dochodu w rodzinie	2	0	2
Świadczenie rodzicielskie			
Terminowość decyzji	2	0	2
Kompletność dokumentacji	2	0	2
Przyznanie i wypłata świadczenia	2	0	2

Na podstawie analizy dokumentacji objętej próbą kontrolną stwierdzono, że:

- 1) wnioski zostały sporządzone na obowiązujących wzorach¹⁰, prawidłowo wypełnione i podpisane (z czego niektóre zostały złożone elektronicznie);
- 2) do wniosków została dołączona wymagana dokumentacja, niezbędna do ustalenia praw do świadczeń;
- 3) w wymaganych przypadkach dochód mieszkańców został udokumentowany oraz obliczony prawidłowo;
- 4) świadczenia zostały przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w prawidłowej wysokości, a także wypłacone terminowo.

Dodatkowo w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego ustalono, że dwóm osobom objętym próbą kontrolną zostały sfinansowane – ze środków dotacji – składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, z czego:

- jednej osobie od października do grudnia 2024 r.,
- drugiej osobie od stycznia do sierpnia 2024 r.

Zarazem jednej z tych osób zostały sfinansowane też składki na ubezpieczenia zdrowotne. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono, zaś więcej ustaleń (dotyczących łącznych kwot wydatków) przedstawiono w pkt 9. Rozliczenie dotacji.

¹⁰ Wzory SR-1 i SR-1Z, a także SR-2, SR-3, SR-5 i NSR-5 oraz SR-7.

W wyniku kontroli ustalono również, że trzy decyzje administracyjne objęte próbą – dotyczące ustalenia praw do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do niego – nie odzwierciedlają wniosków, na podstawie których zostały przyznane ww. świadczenia. W sentencjach dwóch decyzji nie zostało szczegółowo wskazane, których dokładnie świadczeń objętych wnioskami dotyczą. Jedna decyzja nie obejmuje rozstrzygnięcia w zakresie odmowy przyznania dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (w sentencji) oraz wyjaśnienia powodów, którymi kierował się organ nie przyznając tego dodatku (w uzasadnieniu). **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Natomiast na podstawie przedłożonej dokumentacji nie stwierdzono, aby w kontrolowanym okresie były dokonywane umorzenia z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli str. 208-215, 230-411)

5. Prawidłowość wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na wybranej próbie

Badanie prawidłowości wykorzystania w 2024 r. dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego przeprowadzono na próbie kontrolnej obejmującej 9 decyzji oraz 3 decyzje zmieniające i 2 decyzje uchylające. Sprawdzeniu poddano akta świadczeniobiorców pod względem merytorycznym i finansowym, tj.: poprawności wypełnienia i kompletności złożonego wniosku, prawidłowości obliczenia dochodu w rodzinie, terminowości wydania decyzji oraz terminowości wypłat świadczeń przez CUS. Dane w tym zakresie przedstawiono w tabeli.

Wyszczególnienie	Liczba decyzji dobranych w próbie ⁽¹⁾ :		
	bez nieprawidłowości / uchybień	z nieprawidłowościami / uchybieniami	ogółem
Terminowość decyzji	9	0	9
Kompletność dokumentacji	9	0	9
Przyznanie i wypłata świadczenia	7	2 (uchybiecie – przyznanie)	9
Obliczenie dochodu w rodzinie	9	0	9

(1) W zestawieniu nie ujęto decyzji zmieniających i uchylających.

(dowód: akta kontroli od str. 412-430)

Na podstawie analizy dokumentacji objętej próbą kontrolną stwierdzono, że:

- 1) wnioski zostały sporządzone na obowiązującym wzorze¹¹, prawidłowo wypełnione i podpisane;
- 2) do wniosków została dołączona wymagana dokumentacja, niezbędna do ustalenia praw do świadczeń;
- 3) dochód świadczeniobiorców został udokumentowany oraz obliczony prawidłowo;
- 4) świadczenia zostały przyznane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym w prawidłowej wysokości, a także wypłacone terminowo.

¹¹ Wzór FA-1 i FA-1Z.

Mając na uwadze zmianę wysokości przysługującego świadczenia z funduszu alimentacyjnego dokonaną w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹² ustalono, że w uzasadnionych przypadkach, gdy należała się wyższa kwota świadczenia (w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 1 000,00 zł) Organ wydawał z urzędu decyzje zmieniające oraz terminowo wypłacał z wyrównaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli od str. 412-430)

W wyniku kontroli przyznania i wypłaty funduszu alimentacyjnego w przypadku dwóch decyzji jednego wnioskodawcy stwierdzono zamianę stawek świadczenia pomiędzy poszczególnymi dziećmi uprawnionymi do otrzymywania świadczenia. Szczegóły dotyczące nr decyzji i kwot świadczeń przedstawiono w poniższej tabeli.

	Nr decyzji	Data wystawienia decyzji	Kwota świadczenia w decyzji - mechanizm "złotówka za złotówkę"	Kwota świadczenia w wyroku sądu
1.	DŚR.530.FA.679.1.2023-23/24	18.10.2023 r.	355,94 zł	300,00 zł
	DŚR.530.FA.679.1.2024-24/25	15.10.2024 r.	166,13 zł	
2.	DŚR.530.FA.679.1.2023-23/24	18.10.2023 r.	255,94 zł	400,00 zł
	DŚR.530.FA.679.1.2024-24/25	15.10.2024 r.	66,13 zł	

(dowód: akta kontroli od str. 412, 431-448)

Odnośnie zamiany kwot w decyzjach Dyrektor CUS wyjaśnił, że: *Przy ustalaniu wysokości świadczeń organ przypisał wysokość alimentów wskazanych przez Komornika Sądowego. Alimenty zostały błędnie przypisane do osób uprawnionych. Z uwagi na wspólne saldo wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na fakt prowadzenia postępowania przez organ egzekucyjny pod jednym numerem KMP, błędnie przypisane kwoty nie wpłynęły na saldo należności. Jednocześnie informujemy, iż podjęliśmy działania naprawcze.*

(dowód: akta kontroli od str. 94-118)

Kontrolujący nie kwestionują powyższego postępowania, ponieważ nie miało to wpływu na wydatkowanie dotacji celowej. Jednakże w tym miejscu zwracają uwagę na istotność prawidłowego sporządzania decyzji.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w kontrolowanym okresie nie dokonano w CUS umorzeń z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli od str. 411, 488-503)

¹² Dz.U. z 2024 r. poz. 1827.

6. Zgodność sprawozdań rzeczowo-finansowych z ewidencją księgową oraz programami do obsługi zadań z zakresu: świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń wymienionych w ustawie za życiem

Jednostka realizująca pomoc w zakresie świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna oraz funduszu alimentacyjnego jest zobligowana trzema rozporządzeniami Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 września 2017 r. do sporządzania kwartalnych sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań z zakresu:

- świadczeń rodzinnych¹³,
- przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁴,
- zasiłków dla opiekunów¹⁵.

Kontrolujący porównali dane wykazane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych CUS za IV kwartał 2024 r. z informacjami uzyskanymi z systemu merytorycznego oraz ewidencją księgową w zakresie:

- wysokości wypłaconych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń,
- kwot składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacanych za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze i zasiłki dla opiekunów.

Ustalono, że kwoty dotyczące powyższego zakresu danych odzwierciedlały wartości wynikające z informacji uzyskanych z systemu merytorycznego, natomiast nie pokrywały się z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie różnic.

Nazwa świadczenia	Poz. w sprawozdaniu	Sprawozdanie merytoryczne / wydruki z programu merytorycznego	Ewidencja księgowa konta 130 i zespołu 4	Różnica (sprawozdanie/ wydruki z programu merytorycznego - ewidencja księgowa)
1	2	3	4	5 (3-4)
Świadczenia rodzinne	A.1 Wydatki na świadczenia rodzinne z wyłączeniem świadczeń ustalonych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy	12 340 801,00 zł	12 402 087,56 zł	431,68 zł
	A.2 Wydatki na świadczenia rodzinne w zakresie świadczeń ustalonych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy	61 718,24 zł		
	B.1 Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	1 409 889,00 zł	1 409 888,72 zł	0,28 zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	A.1 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem świadczeń ustalonych na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy	892 094,00 zł	952 005,42 zł	5 939,10 zł
	A.2 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w zakresie świadczeń ustalonych na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy	65 850,52 zł		

W odniesieniu do różnic przedstawionych w tabeli dokonano następujących ustaleń:

- W kwestii kwoty 431,68 zł stwierdzono, że w ewidencji księgowej wydatków zadania nie ujęto 2 zasiłków pielęgnacyjnych (2*215,84 zł=431,68 zł) - nastąpił

¹³ Dz.U. z 2017 r. poz. 1811.

¹⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 1812.

¹⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 1810.

zwrot z banku na konto bankowe CUS ze względu na zamknięte konta bankowe pobierających zasiłki. Zasiłki ostatecznie nie zostały wypłacone.

- Odnośnie kwoty 0,28 zł różnica wynika z zaokrąglenia w sprawozdaniu kwoty do pełnych złotych.
- Odnośnie kwoty 5 939,10 zł stwierdzono, że w ewidencji księgowej dokonano korekty na pomniejszenie bieżące w kwocie 5 938,75 zł – ściągnięcia potrąconych nienależnie pobranych świadczeń, natomiast pozostała różnica w kwocie 0,35 zł wynika z zaokrąglenia w sprawozdaniu kwoty do pełnych złotych.

Mając na uwadze przyczyny powstałych różnic kontrolujący nie kwestionują rozbieżności pomiędzy sprawozdaniami rzeczowo-finansowymi i ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli od str. 449-518, 566-738),

W zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych za 2024 r. stwierdzono ponadto, że:

- w 2 przypadkach niezgodność kwoty świadczenia rodzicielskiego i należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z ewidencją księgową albo oświadczeniem i dokumentacją źródłową,
- brak ewidencji księgowej stanu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2024 r.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Z przedłożonych sprawozdań rzeczowo-finansowych, wydruków z systemu merytorycznego oraz ewidencji księgowej wynika, że w 2024 r. CUS nie wypłacał zasiłków dla opiekunów.

Wszystkie sprawozdania rzeczowo-finansowe zostały przekazane do ZUW¹⁶ terminowo drogą elektroniczną (termin wynikający z rozporządzeń to: 15 stycznia 2025 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 475, 498, 508)

7. Zgodność sprawozdania Rb-50 z ewidencją księgową w części dotyczącej rozdziału 85502

Sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach (korekta) związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2024 r. w części dotyczącej rozdziału 85502 są zgodne z ewidencją księgową w tym zakresie. Gmina złożyła sprawozdania Rb-50 do ZUW terminowo w dniu 6 lutego 2025 r. (ustawowy termin: 15 lutego 2025 r.).

(dowód: akta kontroli od str. 566-727, 740-769)

¹⁶ Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

8. Koszty obsługi

Kontrolujący sprawdzili prawidłowość naliczania i wydatkowania środków z dotacji w zakresie kosztów obsługi zadania w rozdziale 85502.

Ze środków dotacji przekazywanej Gminie finansowane są świadczenia, których koszty obsługi w zależności od rodzaju świadczenia wynoszą¹⁷:

- 3% przekazanej dotacji na świadczenia rodzinne, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej niż 6 000,00 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 30 zł od decyzji wydanej na świadczenie rodzicielskie,
- 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie „Za życiem”.

Na podstawie danych uzyskanych z ewidencji księgowej ustalono wysokość należnych Gminie kosztów obsługi.

L.p.	Koszty obsługi	Rozdział 85502 - bez świadczenia wychowawczego
1	otrzymana kwota dotacji działanie 13.4.1.1.W	15 471 211,00 zł
2	liczba decyzji dot. świadczenia rodzicielskiego	39
3	koszty obsługi świadczenia rodzicielskiego (39*30,00 zł)	1 170,00 zł
4	wypłata świadczenia rodzicielskiego	392 257,57 zł
5	Działanie 13.4.1.1.W (bez kosztów świadczenia rodzicielskiego i jego obsługi)	15 077 783,43 zł
6	koszty obsługi rozdziału (bez kosztów świadczenia rodzicielskiego oraz „Za Życiem” i ich obsługi) (15 077 783,43 zł*3%)	452 333,50 zł
7	otrzymana kwota dotacji działanie 13.4.1.6.W „Za życiem”	16 494,84 zł
8	koszty obsługi świadczenia "Za życiem" (4*123,71 zł)	494,84 zł
RAZEM: MAX KOSZTY OBSŁUGI (3+6+8)		453 998,34 zł

(dowód: akta kontroli str. 158-174, 205-207, 566-727)

Maksymalne koszty obsługi jakie CUS mógł wydatkować wynoszą 453 998,34 zł. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że kwota wydatków na obsługę w rozdziale 85502 wyniosła 453 986,07 zł¹⁸ i była niższa od maksymalnego kosztu jaki CUS mógł ponieść na obsługę zadania o 12,27 zł. Szczegóły w tym zakresie przedstawiono w tabeli.

¹⁷ Art. 33 ust. 2a pkt 1-2 ustawy o świadczeniach rodzinnych (dalej: u.o.s.r.) i art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (dalej u.o.f.a.)

¹⁸ Kwota nie uwzględnia wydatków poniesionych na koszty obsługi związane z wypłatą świadczeń wychowawczych w wysokości 15 000,00 zł. Kwota ta widnieje w kartotece obrotów na kontach WFiB ZUW, w związku z przekazaniem środków w kwocie 15 000,00 zł w rozdziale 85502 w § 2060 Dotacja celowa przekazana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci.

Koszty obsługi		Wydatki poniesione na obsługę zadania	Maksymalna należna kwota kosztów obsługi	Różnica
1		2	3	4 (2-3)
1	Rozdział 85502	453 986,07 zł	453 998,34 zł	-12,27 zł
a	świadczenia rodzinne (bez świadczenia rodzicielskiego), świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłek dla opiekunów	453 986,07 zł	452 333,50 zł	-12,27 zł
b	świadczenie rodzicielskie		1 170,00 zł	
c	świadczenie "Za życiem"		494,84	

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 769)

Zatem Gmina w rozdziale 85502 – z tytułu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich oraz świadczenia „Za życiem” prawidłowo obliczyła koszty obsługi.

Strukturę wydatków poniesionych w ramach kosztów obsługi zadania zgodnie z paragrafami klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli. Dane wykazano na podstawie ewidencji księgowej konta 130.

Rozdział	§	Rodzaj wydatku	Kwota (zł)	Udział % w kosztach ogółem ¹⁹
85502	3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 000,00	0,22%
	4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	276 033,33	60,80%
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	35 590,00	7,84%
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	57 981,42	12,77%
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	5 705,44	1,26%
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 925,08	1,08%
	4260	Zakup energii	11 718,20	2,58%
	4280	Zakup usług zdrowotnych	150,00	0,03%
	4300	Zakup usług pozostałych	43 036,00	9,48%
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	808,02	0,18%
	4410	Podróże służbowe krajowe	20,00	0,0044%
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	11 360,56	2,50%
	4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	154,65	0,03%
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej ²⁰	1 797,00	0,40%
	4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	3 706,37	0,82%
Razem			453 986,07	100,00%

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 769)

¹⁹ Udziały % przedstawiono w zaokrągleniu do dwóch albo czterech miejsc po przecinku.

²⁰ Niezależnie od rodzaju działalności szkoleniowej paragraf ten uwzględnia również wydatki stanowiące wypłatę wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło lub umów zlecenia, których przedmiotem są szkolenia pracowników

Kontrolujący dokonali weryfikacji 100% wydatków poniesionych z dotacji na koszty obsługi zadania w rozdziale 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego²¹.

CUS poniósł najwyższe wydatki w ramach kosztów obsługi w rozdziale 85502 w:

- §§ 4010 i 4040 na wynagrodzenia 5 pracowników realizujących zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w wysokości 311 623,33 zł (68,64% ogółu kosztów).
- § 4110 na składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 57 981,42 zł (12,77% ogółu kosztów).
- § 4300 na zakup usług pozostałych w wysokości 43 036,00 zł (9,48%).

Kontrolujący zweryfikowali zakresy czynności pracowników CUS realizujących zadania z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, których wynagrodzenie było w części finansowane ze środków otrzymanej dotacji.

Na podstawie przedstawionych zakresów czynności stwierdzono, że z dotacji finansowano wynagrodzenia:

- kierownikowi Działu Świadczeń Rodzinnych,
- koordynatorowi Zespołu ds. Świadczeń Wspierających Rodzinę,
- 2 starszym inspektorom ds. świadczeń,
- 1 inspektorowi ds. świadczeń.

Stwierdzono, że w zakresach czynności pracowników nie znajdują się informacje dotyczące realizacji poszczególnych rodzajów dotowanych świadczeń. W zakresach wskazywano natomiast poszczególne czynności na zajmowanych stanowisku, takie jak przyjmowanie wniosków, prowadzenie postępowań administracyjnych, czy prowadzenie rejestru świadczeniobiorców.

Wobec tego kontrolujący na podstawie zakresów czynności nie są w stanie jednoznacznie stwierdzić, czy pracownicy realizowali również inne niekontrolowane zadania.

W przedstawionej dokumentacji znajdują się dyspozycje podziału kosztów wynagrodzeń jednego z pracowników, który w 2024 r. realizował również inne zadania. Zgodnie z dyspozycją od 1 stycznia 2024 r. 70% wynagrodzenia winno być zaewidencjonowane w rozdziale 85502, a od 1 grudnia 2024 r. w 100%, w związku ze zmianami organizacyjnymi w zakresie wykonywanych czynności.

Z analizy przedstawionej dokumentacji finansowo księgowej wynika, że wynagrodzenie pracownika zostało poniesione w 70% ze środków dotacji w okresie luty-listopad 2024 r., z dotacji sfinansowano w 100% wydatki poniesione na dodatkowe wynagrodzenie roczne dotyczące 2023 r. oraz wynagrodzenie za grudzień 2024 r.

Ponadto w grudniu 2024 r. dokonano rozksięgowania kosztów wynagrodzeń innemu z pracowników, w związku z realizacją innych zadań.

²¹ Nie weryfikowano kosztów obsługi otrzymanych i poniesionych, w związku z wypłatą świadczeń wychowawczych, które to wydatki są ewidencjonowane w rozdziale 85502.

Z ustaleń kontrolujących wynika, że w 2024 r. z dotacji celowej pokryto 71,40% kosztów wynagrodzeń pracowników realizujących kontrolowane zadanie (za okres luty - grudzień 2024 r. oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2023 r.), które wyniosły zgodnie z przedstawionymi listami płac 530 871,39 zł²².

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 769-824, 1026-1029)

Ponadto w ramach poniesionych kosztów obsługi poniesiono wydatki w szczególności w:

- § 3020 na refundację poniesionych kosztów na zakup okularów dla pracowników realizujących kontrolowane zadanie;
- § 4210 na materiały biurowe, materiały do utrzymania budynku i pomieszczeń, środki czystości;
- § 4280 na zakup usług medycyny pracy dla pracowników realizujących kontrolowane zadanie;
- § 4300 na opłaty licencyjne (program AMAZIS i NEMEZIS), najem urządzeń do dystrybucji wody pitnej, obsługę prawną, odbiór odpadów, odnowienie podpisów kwalifikowanych pracownikom realizującym zadanie, opłatę instalacyjną Internetu, przekazy pocztowe, serwis klimatyzatorów, usługi BHP, usługi dot. eksploatacji urządzeń wielofunkcyjnych, usługi pocztowe;
- § 4410 na podróż służbową do ZUS pracownika realizującego zadanie;
- § 4700 na szkolenia w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego dla pracowników realizujących kontrolowane zadanie.

(dowód: akta kontroli od str. 566-727, 769)

Kontrolujący stwierdzili, że wykazane wydatki mają odzwierciedlenie w dokumentacji finansowo-księgowej CUS. Koszty obsługi zadania nie przekroczyły maksymalnej kwoty kosztów możliwych do wydatkowania, tj.:

- 3% przekazanej dotacji, tym samym zachowano przepis art. 33 ust. 2a pkt 1 u.o.s.r., art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 10 ust 11 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
- 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego, zgodnie z art. 33 ust. 2a pkt 2 u.o.s.r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że skontrolowane dokumenty spełniają wymogi zawarte w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²³. Na dowodach księgowych znajduje się adnotacja o sprawdzeniu dokumentu pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym. Na poszczególnych dokumentach znajdują się stosowne adnotacje wskazujące na pokrycie wydatków z dotacji udzielonej w ramach rozdziału 85502. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli od str. 566-727, 825)

²² Kwota nie uwzględnia wynagrodzeń za styczeń 2024 r., które w całości zostały pokryte ze środków własnych.

²³ Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

W wyniku kontroli stwierdzono jednocześnie, że w przypadku faktur dotyczących opłat za Internet (szczegółowy wykaz znajduje się w aktach kontroli) dokonano nieprawidłowej dekretacji wskazując kwoty wyższe niż 10% wartości dokumentu, jak określono na dowodach księgowych.

Główna Księgowa CUS wyjaśniła, że: *Faktury dotyczące Internetu od dostawcy XXXXX zostały błędnie zadekretowane na podstawie opisu i kwoty wskazanej przez pracownika merytorycznego, dodatkowy Internet stanowi zabezpieczenie awaryjne aby zapewnić ciągłość działania jednostki i na fakturach powinno być ujęte 20% tak jak w przypadku Internetu z XXXXX.*

Mając na uwadze, że CUS rozliczył w ramach zadania kwoty nieprzekraczające 20% wartości poszczególnych dokumentów kontrolujący nie kwestionują poniesionych wydatków z dotacji w tym zakresie. Jednocześnie zwracają uwagę na istotność prawidłowej dekretacji dowodów księgowych rozliczanych w ramach dotacji celowej ze względu na ryzyko konieczności zwrotu.

(dowód: akta kontroli od str. 825-826, 831-873)

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w ramach kosztów obsługi nieprawidłowo rozliczono koszty eksploatacji urządzeń wielofunkcyjnych oraz wywozu odpadów,
- do kosztów obsługi nieprawidłowo zakwalifikowano koszty postępowania egzekucyjnego dotyczące nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych,

a także ustalono, że:

- nieprawidłowo ujęto w § 4610 wydatki związane z kosztami egzekucyjnymi naliczonymi przez Naczelnika Urzędu Skarbowego,
- nieterminowo opłacono koszty postępowania egzekucyjnego naliczone przez Komornika Sądowego oraz nieterminowe złożenie skargi.

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

9. Rozliczenie dotacji

Gmina otrzymała na realizację kontrolowanego zadania w rozdziale 85502 w § 2010 łącznie kwotę **15 487 705,84 zł**. W poniższej tabeli przedstawiono kwoty wydatków z podziałem na świadczenia oraz koszty obsługi.

Rozdział	Wydatki poniesione na:	Kwota wydatków (zł)	Koszty obsługi pokryte z dotacji (zł)	Razem (zł)
85502	1. Świadczenia rodzinne, w tym:	13 715 784,98	453 986,07	15 137 776,47
	1.4 Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1 409 888,72		
	1.5 Świadczenia rodzicielskie	392 257,57		
	2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	952 005,42		
	3. Zasiłki dla opiekuna, z tego:	0,00		
	3.1 Wyplacone zasiłki	0,00		

3.1 Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0,00		
4. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka na mocy ustawy "Za życiem"	16 000,00		
Razem	14 683 790,40	453 986,07	15 137 776,47

(dowód: akta kontroli od str. 566-727, 769)

Zgodnie z przedstawioną ewidencją księgową, CUS poniósł w 2024 r. z dotacji celowej wydatki na wypłatę świadczeń rodzinnych z dodatkami w kwocie 12 305 896,26 zł, świadczeń z funduszu alimentacyjnego w kwocie 952 005,42 zł oraz świadczeń „Za życiem” w kwocie 16 000,00 zł. Na opłacenie składek emerytalnych i rentowych za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze wydatkowano 1 409 888,72 zł. Składki zostały prawidłowo ujęte w § 4110.

Na koszty obsługi w rozdziale 85502 poniesiono 2,93% przekazanej dotacji. Nieprawidłowości dotyczące kosztów obsługi opisane w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości – Ad 8. Koszty obsługi miały wpływ na rozliczenie zadania. **Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.**

Na podstawie ewidencji księgowej kontrolujący stwierdzili, że kwota potrąconych i odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń pomniejszających wykonanie dotacji w 2024 r. wyniosła 140 751,95 zł, z tego:

- 44 776,49 zł to zwroty dotyczące lat ubiegłych,
- 95 975,46 zł to zwroty dotyczące bieżącego roku.

(dowód: akta kontroli od str. 993-1020)

Wydatkowanie środków z dotacji w rozdziale 85502, w związku z realizacją zadania, w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej przedstawiono w tabeli.

Wydatkowanie dotacji	
§	Kwota (zł)
3020	1 000,00
3110	13 273 901,68
4010	276 033,33
4040	35 590,00
4110	1 467 870,14
4120	5 705,44
4210	4 925,08
4260	11 718,20
4280	150,00
4300	43 036,00
4360	808,02
4410	20,00
4440	11 360,56
4610	154,65
4700	1 797,00
4710	3 706,37
Razem	15 137 776,47

CUS poniósł największe wydatki z dotacji w rozdziale 85502 w:

- § 3110 świadczenia społeczne, w tym fundusz alimentacyjny w kwocie 13 273 901,68 zł,
- § 4110 składki na ubezpieczenia społeczne (dot. pracowników i świadczeniobiorców) w kwocie 1 467 870,14 zł,
- § 4010 wynagrodzenie osobowe pracowników w kwocie 276 033,33 zł.

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 740-769)

Rozliczenie dotacji celowej za 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Kwota otrzymanej dotacji (zł)	Kwota wydatkowanej dotacji (zł)	Kwota niewykorzystanej dotacji (zł)	Kwota zwrotu niewykorzystanej dotacji (zł)	Data zwrotu niewykorzystanej dotacji
15 487 705,84	15 137 776,47	349 929,37	349 929,37	31.12.2024 r.

(dowód: akta kontroli str. 158, 169, 174)

Stwierdzono, że kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 349 929,37 zł została zwrócona na rachunek Wojewody Zachodniopomorskiego terminowo (termin do 31 stycznia 2025 r.) i w prawidłowej wysokości.

W związku z niewykorzystaniem wszystkich środków z dotacji kontrolujący zapytali, w jaki sposób zaplanowano budżet w rozdziale 85502. Kierownik Działu Świadczeń wyjaśniła, że: *Planując budżet na 2024 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne, organ zobowiązany jest brać pod uwagę liczbę świadczeniobiorców uprawnionych do pobierania świadczeń wraz z nowo złożonymi wnioskami.*

W związku z powyższym przy planowaniu budżetu Organ wziął pod uwagę poniższe przepisy:

- 1) *Od 1 stycznia 2024 r. weszła w życie ustawa o świadczeniu wspierającym, która spowodowała, że osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne zrezygnowały z jej wypłaty.*
- 2) *Zmiana przepisu art. 17 ustawy o świadczeniach rodzinnych wprowadziła możliwość jednoczesnego podjęcia zatrudnienia oraz pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na nowych zasadach. Na skutek zmiany przepisów rodzic niepełnosprawnego dziecka zrezygnował ze świadczenia pielęgnacyjnego na starych zasadach i tym samym ze składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe.*
- 3) *Osobom kończącym się orzeczenie o niepełnosprawności jak i orzeczenie o stopniu niepełnosprawności organ zobligowany jest do zaplanowania środków na wypłatę świadczeń (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego) pomimo tego, iż Organ nie wie jaki będzie skutek wydania nowego orzeczenia. (...)*
- 4) *Osoby pobierające zasiłki pielęgnacyjne uzyskiwały prawo do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przez organy emerytalno-rentowe (ZUS, KRUS, MSWiA) (...)*
- 5) *Odmowy decyzji przyznających prawo do świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego z powodu przekroczenia kryterium dochodowego jak*

i uchyleniu świadczeń w trakcie okresu zasiłkowego i świadczeniowego z uwagi na uzyskanie dochodu.

- 6) Wygaszanie decyzji dot. świadczeń pielęgnacyjnych z uwagi na zgon osób które wymagały opieki jak również wygaszanie decyzji dot. zasiłku pielęgnacyjnego z uwagi na zgony.

Tym samym nadmiar zamówionych środków na wypłatę świadczeń wynika z wyżej podanych przyczyn na które Organ nie ma wpływu. Zwrot nastąpił z uwagi na efektywne zarządzanie środkami zgodnie z przepisami prawa. Wyjaśnienia w tym zakresie zostały przyjęte.

(dowód: akta kontroli str. 121-123)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 6. Zgodność sprawozdań rzeczowo-finansowych z ewidencją księgową oraz programami do obsługi zadań z zakresu: świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz świadczeń wymienionych w ustawie za życiem

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- W sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z zakresu świadczeń rodzinnych kwota świadczeń wychowawczych jest niższa od kwoty widniejącej w ewidencji księgowej.
- W sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wykazana zawyżona kwota stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2024 r. (Ze względu na brak ewidencji księgowej w tym zakresie ustaleń dokonano na podstawie oświadczenia i źródłowej dokumentacji merytorycznej).
- CUS nie posiadał ewidencji księgowej stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2024 r.

Szczegółowe dane kwotowe przedstawiono w poniższej tabeli.

Nazwa świadczenia	Poz. w sprawozdaniu	Sprawozdanie merytoryczne / wydruki z programu merytorycznego	Ewidencja księgowa konta 130 i zespołu 4	Oświadczenie	Różnica (sprawozdanie/ wydruki z programu merytorycznego - ewidencja księgowa albo oświadczenie)
1	2	3	4	5	6 (3-4 albo 5)
Świadczenia rodzinne	A.1.10. Świadczenie rodzicielskie	391 658,00 zł	392 257,57 zł	-	-599,57 zł
	C.1 Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na ostatni dzień miesiąca	30 806,00 zł	brak	30 806,00 zł	0,00 zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	C.1.1 Stan należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na ostatni dzień miesiąca	10 771,00 zł	brak	10 387,95 zł	383,05 zł

(dowód: akta kontroli str. 449-518, 566-739)

Z wyjaśnień Jednostki²⁴ wynika, że:

- (...) w IV kwartale 2024 r. w tabeli A1. pozycja 11 „wydatki narastająco od początku roku „zostały podane następujące kwoty świadczenia rodzicielskiego:
I miesiąc kwartału 322 874 zł
II miesiąc kwartału 356 221 zł
III miesiąc kwartału 391 658 zł
Natomiast powinno być:
I miesiąc kwartału 323 474 zł
II miesiąc kwartału 356 821 zł
III miesiąc kwartału 392 258 zł
W niniejszym kwartalnym sprawozdaniu program źle pobrał dane dlatego też powstała różnica w wysokości 599,57 zł (600 zł) w poszczególnych miesiącach październik, listopad i grudzień 2024 r. Nieprawidłowo wykazano kwotę wypłaconych świadczeń rodzinnych i świadczeń rodzicielskich. (...) Powyższa różnica w kwocie 599,57 zł (600 zł) nie rzutuje na nienależnie wypłaconych świadczeniach. (...) W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. świadczenie rodzicielskie zostało wypłacone na kwotę 392 257,57 zł (podana kwota z ewidencji księgowej natomiast sprawozdanie wygenerowało kwotę 391 658 zł. Różnica kwoty została skompensowana w pozycji od 1 do 10 tabela 1A. Jednocześnie wyjaśniamy, iż w sprawozdaniu część A.1. wydatki na świadczenia rodzinne finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba świadczeń z wyłączeniem świadczeń ustalonych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, wartości ujmowane są do pełnych złotych.
- (...) w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym za IV [kwartał] 2024 roku błędnie wskazano stan należności nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Sytuacja jest wynikiem nieściągnięcia ze stanu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwoty 400,00 zł (...). Zaległość została spłacona przez Stronę w dniu 16 maja 2019 r. (...) w sprawozdaniu rzeczowo- finansowym z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za III kwartał 2025 roku zostanie dokonana korekta stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Różnica 16,95 zł (...) wynika z faktu zaokrąglenia do pełnych złotych stanu należności jak i wszystkich wyegzekwowanych nienależnie pobranych świadczeń.
- W ewidencji księgowej nie zostały ujęte kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego za 2024 r. ze względu na to, iż dział świadczeń prowadził swoją ewidencję i wykazywał te dane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 519-527)

Odnosząc się do wskazanych w wyjaśnieniach przyczyn powstałych nieprawidłowości należy stwierdzić, że dane wykazywane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych,

²⁴ Wyjaśnienia z upoważnienia Burmistrza przedłożył Dyrektor CUS, Kierownik Działu Świadczeń, Starszy inspektor ds. świadczeń.

w celu zapewnienia ich poprawności, winny być weryfikowane z dokumentacją finansowo-księgową oraz merytoryczną (np. aktami spraw, rejestrami dłużników).

Opisana nieprawidłowość skutkuje przekazaniem przez ZUW do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zbiorczego sprawozdania rzeczowo-finansowego zawierającego nieprawidłowe dane Gminy Goleniów w zakresie kwoty świadczeń rodzicielskich oraz należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz brakiem możliwości uzyskania informacji o stanie należności z komórki księgowej CUS.

Osobami odpowiedzialnymi za powstanie nieprawidłowości są pracownicy weryfikujący poprawność sporządzenia sprawozdań rzeczowo-finansowych z dokumentacją źródłową oraz pracownicy ich nadzorujący.

Ad 7. Koszty obsługi

Zawyżenie wydatków poniesionych na usługi najmu urządzeń wielofunkcyjnych oraz usługi wywozu odpadów

a) najem urządzeń wielofunkcyjnych

Z przedstawionej faktury nr 380219404 z dnia 6 stycznia 2024 r. na kwotę 65,56 zł wynika, że w ramach zadania rozliczono całą kwotę faktury. Stwierdzono również, że dokument dotyczył dwóch urządzeń wielofunkcyjnych. W przypadku jednego urządzenia (pokój 08 Fa) przyjęto, że wydatki będą rozliczone w 100% z dotacji celowej natomiast w przypadku 2 urządzenia (drukarka korytarz DŚR) przyjęto, że tylko 25% będzie rozliczane w rozdziale 85502, a pozostałe 50% w rozdziale 85215 oraz 25% w rozdziale 85415.

Na podstawie przyjętej przez CUS metodologii kontrolujący obliczyli należną kwotę dotacji. W wyniku kontroli wydatków poniesionych z dotacji celowej i dotyczących usług związanych z utrzymaniem i eksploatacją urządzeń wielofunkcyjnych stwierdzono różnicę w kwocie 24,35 zł pomiędzy kwotą rozliczoną na fakturze i zaewidencjonowaną w księgach rachunkowych a obliczoną przez kontrolujących na podstawie faktur i specyfikacji do faktur. Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

Urządzenie nr	Kwota dokumentu (zł)	Kwota sfinansowana dotacją celową (zł)	Udział %	Kwota należna ustalona na podstawie faktury i specyfikacji do faktury (zł)	Różnica (zł)
1	2	3	4	5 (3*4)	6 (3-5)
1 (pokój 08 Fa)	33,09	33,09	100%	33,09	0,00
2 (drukarka korytarz DŚR)	32,47	32,47	25%	8,12	24,35
Razem	65,56	65,56	-	41,21	24,35

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 825, 874-897)

Zatem kwota 24,35 zł została wydatkowana przez CUS w nadmiernej wysokości.

Kontrolujący zapytali Jednostkę o przyczyny zaistniałej sytuacji. Dyrektor CUS wyjaśnił, że: *W przypadku FV nr 380219404 z dnia 06.01.2024 r. nie uwzględniono*

podziału kosztów dotyczących drukarki znajdującej się w biurze obsługi świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli str. 94-118)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest konieczność zwrotu dotacji w kwocie 24,35 zł pobranej w nadmiernej wysokości oraz wykazanie błędnych danych w sprawozdaniu Rb-50.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość są osoby bezpośrednio realizujące i rozliczające zadanie w Jednostce oraz osoby je nadzorujące.

b) usługi wywozu odpadów

Z przedstawionej faktury nr 00876/S03/05/24 z dnia 31 maja 2024 r. na kwotę 1 128,10 zł wynika, że w ramach zadania w rozdziale 85502 rozliczono 132,00 zł.

Zgodnie z oświadczeniem Głównej księgowej koszty odpadów komunalnych oblicza się według przeciętnej liczby osób w dziale (zgodnie z Zarządzeniem Nr 14/09 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleniowie z dnia 25 września 2009 r.²⁵), a szczegółowa specyfikacja została zawarta w opisie faktury.

Z opisu faktury wynika, że średni koszt wywozu odpadów na osobę wynosi 22,00 zł. Ustalono, że w dziale znajdowało się 5 osób. Wobec tego CUS mógł wydatkować w ramach zadania maksymalnie 110,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 825-830, 898-950)

Zatem kwota 22,00 zł została wydatkowana przez CUS w nadmiernej wysokości.

Kontrolujący zapytali Jednostkę o przyczyny zaistniałej sytuacji. Dyrektor CUS wyjaśnił, że: *W przypadku faktury 00876/S03/05/24 z dnia 31 maja 2024 r. dotyczącej opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pomyłkowo rozliczono w tym okresie koszty dla 1 osoby.*

(dowód: akta kontroli str. 94-118)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest konieczność zwrotu dotacji w kwocie 22,00 zł pobranej w nadmiernej wysokości oraz wykazanie błędnych danych w sprawozdaniu Rb-50.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość są osoby bezpośrednio realizujące i rozliczające zadanie w Jednostce oraz osoby je nadzorujące.

Szczegóły dotyczące kwot zwrotu dotacji celowej opisano w części: **Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości w pkt Ad 9. Rozliczenie dotacji.**

²⁵ Zarządzenie Wewnętrzne nr 14/09 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 25 września 2009 r. w sprawie ustalenia sposobu rozliczania kosztów utrzymania lokalu użyczonego w ocenie kontrolujących jest niezgodne z oświadczeniem Jednostki, gdyż wysokość kosztów wywozu odpadów uzależnia od wielkości zajmowanej powierzchni lokalu przez poszczególne komórki organizacyjne.

Poniesienie wydatków na koszty egzekucyjne dotyczące świadczenia wychowawczego

W wyniku umorzenia postępowania egzekucyjnego w dniu 28 marca 2024 r. dotyczącego zwrotu nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego i środków funduszu alimentacyjnego Naczelnik Urzędu Skarbowego w Goleniowie postanowieniem w sprawie kosztów egzekucyjnych z dnia 28 marca 2024 r. naliczył koszty egzekucyjne w kwocie 98,02 zł, z tego kwota 27,91 zł dotyczyła prowadzenia spraw związanych z nienależnie pobranym świadczeniem wychowawczym.

CUS nieprawidłowo ujął w ewidencji księgowej kwotę 27,91 zł w ramach poniesionych kosztów obsługi zadania.

Zatem kwota 27,91 zł została wydatkowana niezgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 951-966)

Kontrolujący zapytali Jednostkę o przyczyny zaistniałej sytuacji. Dyrektor CUS wyjaśnił, że: *Z dotacji celowej błędnie pokryto koszty postępowania egzekucyjnego związane z nienależnie pobranym świadczeniem wychowawczym w związku z brakiem podziału na zadania w ramach tej samej klasyfikacji budżetowej.*

(dowód: akta kontroli str. 94-118)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości jest konieczność zwrotu dotacji w kwocie 27,91 zł pobranej w nadmiernej wysokości oraz wykazanie błędnych danych w sprawozdaniu Rb-50.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość są osoby bezpośrednio realizujące i rozliczające zadanie w Jednostce oraz osoby je nadzorujące.

Szczegóły dotyczące kwoty zwrotu dotacji celowej opisano w części: **Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości w pkt Ad 9. Rozliczenie dotacji.**

Ujęcie kosztów postępowania egzekucyjnego w nieprawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej, tj. w § 4610

W wyniku kontroli stwierdzono, że wydatki w kwocie:

- 98,02 zł poniesione na podstawie postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych z dnia 28 marca 2024 r. wystawionego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Goleniowie,
- 39,06 zł poniesione na podstawie postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych z dnia 18 czerwca 2024 r. wystawionego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Goleniowie

zostały zakwalifikowane do § 4610 „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego”. Postępowanie to jest niezgodne z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁶.

²⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm.

Kontrolujący zapytali Jednostkę o przyczyny zaistniałej sytuacji. Główna księgowa CUS wyjaśniła, że: (...) *decyzja o zastosowaniu wskazanego paragrafu została podjęta w oparciu o opis, który obejmuje koszty egzekucji komorniczej. Kierując się charakterem poniesionych kosztów oraz ich związkiem z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym uznałam, że zastosowanie tego paragrafu jest zasadne.*

(dowód: akta kontroli str. 1024-1025)

W zakresie kosztów egzekucji administracyjnej należy odnieść się do ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁷ Z tych przepisów (art. 66) wynika, że organ egzekucyjny, po spełnieniu określonych warunków w egzekucji należności pieniężnych, pobiera za dokonane czynności egzekucyjne opłaty (dotyczy to także opłaty komorniczej).

Opłatę komorniczą jako pojęcie dotyczące postępowania egzekucyjnego w administracji, należy klasyfikować w § 4430, który obejmuje różne opłaty oraz składki. Paragraf 4610 o nazwie „Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego” nie będzie miał zastosowania. Z opisu do tego paragrafu wynika, że obejmuje on koszty egzekucji komorniczej, ale dotyczy to tylko kosztów wynikających z ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Nieprawidłowa klasyfikacja wynika z potraktowania wydatku jako koszt egzekucji komorniczej. Jednak z nazwy i pozostałego opisu paragrafu 4610 wynika, że koszty te są związane z postępowaniem sądowym i prokuratorskim. Ten paragraf stosują sądy powszechne i prokuratury.

Skutkiem błędnej klasyfikacji wydatków jest brak przejrzystości informacji zawartych w sprawozdaniach budżetowych, które mają przedstawiać dane liczbowe rzetelne, stanowić podstawę analiz, kontroli, planowania budżetowego oraz zabezpieczenia prawidłowego wykorzystania środków budżetowych.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość są osoby bezpośrednio realizujące i rozliczające zadanie w Jednostce oraz osoby je nadzorujące.

Nieterminowa zapłata kosztów postępowania egzekucyjnego

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie postanowieniem z dnia 2 lutego 2024 r. wezwał Gminę do zapłaty 17,57 zł niepokrytych kosztów postępowania egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. Mając na uwadze, że postanowienie wpłynęło do Gminy w dniu 7 lutego 2024 r. termin na zapłatę mijał w dniu 14 lutego 2024 r.

Gmina w dniu 29 lutego 2024 r. złożyła skargę na czynności komornika, tj. po ww. terminie, nie dokonując jednocześnie zapłaty za koszty postępowania egzekucyjnego.

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 ze zm.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 22 marca 2024 r. (Sygn. akt XXXXX) odrzucił skargę, ze względu na uchybienie terminu na jej wniesienie (termin mijał w dniu 14 lutego 2024 r.).

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 981-988)

CUS, wobec tego zapłacił koszty postępowania egzekucyjnego dopiero w dniu 5 kwietnia 2024 r., tj. 51 dni po terminie.

Kontrolujący zapytali Jednostkę o przyczyny zaistniałej sytuacji. Dyrektor CUS wyjaśnił, że: *Skarga na postanowienie z dnia 2 lutego 2024 r. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie (sygn. Akt. XXXXX) została wniesiona po terminie, ponieważ postanowienie organu egzekucyjnego ustalającego koszty, wpłynęło do Urzędu Gminy w Goleniowie dnia 07.02.2024 r. o czym Centrum Usług Społeczne w Goleniowie jako organ prowadzący nie miało wiedzy. Do Centrum Usług Społecznego w Goleniowie wpłynęło dnia 20.02.2024 r., czyli po terminie na wniesienie skargi jak i po terminie za zapłatę. Pomimo tego tut. Organ wniósł odwołanie, w którym zawarł zaistniałą sytuację. Jednak Sąd nie uwzględnił tej okoliczności.*

(dowód: akta kontroli str. 94-118)

Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że przekazanie przez Gminę do CUS postanowienia po terminie oraz złożenie skargi do sądu nie stanowi przesłanki do przedłużenia terminu zapłaty za koszty postępowania sądowego.²⁸

W tym miejscu należy zwrócić uwagę również na istotność terminowego złożenia skargi, gdyż złożenie jej po terminie spowodowało konieczność zapłaty za koszty postępowania egzekucyjnego.

Wobec powyższego postępowania należy zaznaczyć, że środki dotacji celowej są środkami publicznymi, a zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Skutkiem nieterminowego uregulowania opłat jest ryzyko utraty wiarygodności CUS jako podmiotu terminowo opłacającego zobowiązania.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowość są osoby bezpośrednio odpowiedzialne za realizację czynności wynikających z postanowienia komornika oraz osoby je nadzorujące.

Ad 9. Rozliczenie dotacji

Pobranie dotacji w nadmiernej wysokości oraz niezgodnie z przeznaczeniem

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości opisanych w części Ad 8. Koszty obsługi kontrolujący dokonali wyliczenia łącznej kwoty dotacji do zwrotu. Ustalenia przedstawiono w poniższej tabeli.

²⁸ Zgodnie z art. 767² § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1550 ze zm.) (dalej: Kpc) wniesienie skargi nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego ani wykonania zaskarżonej czynności, chyba że sąd zawiesi postępowanie lub wstrzyma dokonanie czynności.

§	Kwota nieprawidłowo wydatkowana przez CUS
4300	46,35 zł
4610	27,91 zł
Razem	74,26 zł

(dowód: akta kontroli str. 566-727, 874-966)

W świetle powyższych ustaleń:

- dotacja w wysokości **46,35 zł** stanowi, zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, dotację pobraną w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności. Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez Jednostkę kontrolowaną.

Stosownie do art. 169 ust. 4 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została (...) pobrana w nadmiernej wysokości. Zgodnie z art. 169 ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się począwszy od dnia stwierdzenia nieprawidłowego naliczenia lub nienależnego pobrania dotacji (...). Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez Jednostkę kontrolowaną.

- dotacja w wysokości **27,91 zł** stanowi, zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem i podlega zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności. Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez Jednostkę kontrolowaną.

Stosownie do art. 169 ust. 4 ustawy o finansach publicznych zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem (...). Zgodnie z art. 169 ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa nalicza się począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Przedmiotowa dotacja została przekazana do Gminy w dniu 11 grudnia 2024 r. (przekazanie ostatniej transzy dotacji w 2024 r.).

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację. Jednocześnie mając na uwadze art. 26 ust. 1 i 3 ww. ustawy, który stanowi, że jeżeli wykazana kwota nie przekracza jednorazowo, a w przypadku więcej niż jednego działania lub zaniechania – łącznie w roku budżetowym, kwoty minimalnej przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, tj. kwoty 6 445,71 zł, obowiązującej w 2024 r., **powyższa nieprawidłowość nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.**

Łączna kwota środków dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa wynosi ogółem 74,26 zł (46,35 zł + 27,91 zł = 74,26 zł).

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIEŃ

Ad 4. Prawdliwość wypłacania świadczeń rodzinnych na wybranej próbie

Brak niektórych informacji w rozstrzygnięciu, jego powodów i pełnego uzasadnienia

Kontrolujący stwierdzili, że trzy decyzje administracyjne objęte próbą – dotyczące ustalenia praw do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do niego – nie odzwierciedlają wniosków, na podstawie których zostały przyznane ww. świadczenia. W sentencjach dwóch decyzji nie zostało szczegółowo wskazane, których dokładnie świadczeń objętych wnioskami dotyczą. Jedna decyzja nie obejmuje rozstrzygnięcia w zakresie odmowy przyznania dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (w sentencji) oraz wyjaśnienia powodów, którymi kierował się organ nie przyznając tego dodatku (w uzasadnieniu).

Powyższe dotyczy decyzji o numerach:

- DŚR.520.ŚR.9298.1.2023-23/24 z dnia 4 października 2023 r.,
- DŚR.520.ŚR.1479,1,2023-23/24 z dnia 30 października 2023 r.,
- DŚR.520.ŚR.4353.1.2024-24/25 z dnia 15 listopada 2024 r.

W przypadku pierwszej decyzji sprawa została rozstrzygnięta inaczej niż wnioskowała o to strona. W treści uzasadnienia nie zostały wskazane powody, którymi kierował się organ załatwiając sprawę (brak uzasadnienia faktycznego i prawnego).

W wyjaśnieniu, złożonym w odniesieniu do tego, Burmistrz Gminy wskazał m.in., że:

Wnioskiem o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego z dnia (...) okres zasiłkowy 2023/2024, wnioskodawczyni zwróciła się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego na rok szkolny 2024/2025 to znaczy od 1 września 2024 r. Organ przyznał zasiłek rodzinny na okres od 01.10.2023 r. do 31.10.2024 r. Jednakże nie rozpatrzył wnioskowanego dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego od 1 września 2024 r. (rok szkolny 2024/2025) dla dziecka o roczniku (...). Ze złożonego przez wnioskodawczynię wniosku nie wynikało, że dziecko uczęszcza do szkoły w roku szkolnym 2024/2025 tj. od 1 września 2024 r. Matka zaznaczyła dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego we wniosku, jednakże brak spełnienia warunków uniemożliwił organowi jego przyznanie. Organ przyznaje, że popełnił błąd, poprzez brak odmowy przyznania dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Błąd wynikał z przeoczenia pracownika organu. Jednakże nadmieniamy, iż wnioskodawczyni nie wniosła odwołania od decyzji. Aby zapobiec podobnym błędom, zostaną podjęte działania naprawcze, w tym szkolenie pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 94-118, 230-231, 380-410)

Natomiast z sentencji dwóch kolejnych decyzji nie wynika wprost i jednoznacznie, które z wnioskowanych świadczeń (i w jakiej wysokości) zostały przyznane oraz kogo dokładnie dotyczą.

Rozstrzygnięcie, a także uzasadnienie faktyczne i prawne:

- należą do katalogu obligatoryjnych elementów składowych decyzji administracyjnej, o czym stanowi art. 107 § 1 pkt 5 i 6 K.p.a.,
- powinny odpowiadać również wymogom dookreślonym w szczególności w ramach orzecznictwa.

Ich ewentualny brak lub niepełność stoją w sprzeczności z trzema kodeksowymi zasadami ogólnymi, tj. zasadą zaufania do władzy publicznej, zasadą informowania stron oraz zasadą przekonywania, o których mowa odpowiednio w art. 8 § 1, art. 9 i art. 11 K.p.a.²⁹. Ich naruszenie stanowi skutek stwierdzonego uchybienia.

Dlatego zasadnym jest precyzyjnie wskazywać – w tym w decyzjach dotyczących zastosowania zasady złotówka za złotówkę – nie tylko rodzaj, okres i kwotę przyznanych świadczeń (tak jak dotychczas), lecz także wszystkie osoby, których dotyczą poszczególne z przyznanych świadczeń.

Jednocześnie jednak brak niektórych informacji w rozstrzygnięciu, jego powodów i pełnego uzasadnienia nie wpłynął na poprawność wydatkowania oraz rozliczenia środków dotacji – dlatego kontrolujący uznali powyższe za uchybienie.

Ponadto wątek opisany w niniejszym uchybieniu dotyczy jedynie decyzji w sprawach z zakresu zasiłku rodzinnego (wraz z dodatkami) z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę”. Dokonane ustalenia i udzielone wyjaśnienia wskazują, że w przypadku pierwszej decyzji błąd wynika „z przeoczenia pracownika organu”. W związku z tym kontrolujący uznali, że przyczynę niniejszego uchybienia stanowi ww. błąd.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 2 października 2025 r. w sprawie błędnego numeru decyzji. 2. Wyjaśnienie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 3 października 2025 r. w sprawie wykazu dotyczącego świadczenia rodzicielskiego. 3. Wyjaśnienie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 9 października 2025 r. ws. sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2024 r. – świadczenie rodzicielskie. 4. Wyjaśnienie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 10 października 2025 r. ws. sprawozdania rzeczowo-finansowego
---	---

²⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm., Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.).

	z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2024 r. – świadczenie rodzicielskie. 5. Wyjaśnienie Starszego inspektora ds. świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 10 października 2025 r. ws. stanu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2024 r. 6. Wyjaśnienie Głównej Księgowej z dnia 10 października 2025 r. ws. dekretacji faktur. 7. Wyjaśnienia Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 29 października 2025 r. ws. kontrolowanych zagadnień. 8. Wyjaśnienie Głównej księgowej z dnia 24 lutego 2026 r. ws. zastosowania § 4610. 9. Oświadczenie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 1 października 2025 r. w sprawie niedokonywania umorzeń nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. 10. Oświadczenie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 3 października 2025 r. w sprawie uwierzytelniania dokumentów (wniosków) składanych elektronicznie. 11. Oświadczenie Głównej Księgowej CUS z dnia 3 października 2025 r. ws. kosztów obsługi. 12. Oświadczenie Głównej Księgowej z dnia 6 października 2025 r. ws. kosztów obsługi – wynagrodzeń. 13. Oświadczenie Głównej Księgowej z dnia 8 października 2025 r. ws. planu kont. 14. Oświadczenie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 9 października 2025 r. ws. stanu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na dzień 31 grudnia 2024 r. 15. Oświadczenie Kierownika Działu Świadczeń z up. Burmistrza Gminy Goleniów z dnia 16 lutego 2026 r. ws. planowania budżetowego.
Ocena obszaru kontroli	Pozytywna z nieprawidłowościami

Wpis do książki kontroli	Nr 14
Zalecenia	1. Dokonać zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie ogółem 27,91 zł, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi od dnia

	11 grudnia 2024 r., tj. dnia przekazania ostatniej transzy dotacji z budżetu państwa. Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczonymi dopiero od następnego dnia. <i>[Art. 169 ust. 1 pkt 1, ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.)]</i>. Środki należy zwrócić w ciągu 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, tj. dnia stwierdzenia okoliczności, o której mowa powyżej. Dokonując zwrotu środków w tytule przelewu proszę o wskazanie, że następuje w związku z przeprowadzoną kontrolą. 2. Dokonać zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 46,35 zł wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, naliczonymi począwszy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, tj. dnia stwierdzenia okoliczności, o której mowa powyżej. Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczonymi dopiero od następnego dnia. <i>[Art. 169 ust. 1 pkt 2, ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.)]</i>. Środki należy zwrócić w ciągu 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Dokonując zwrotu środków w tytule przelewu proszę o wskazanie, że następuje w związku z przeprowadzoną kontrolą. 3. Ponosić wydatki z dotacji celowej na usługi najmu urządzeń wielofunkcyjnych oraz usługi wywozu odpadów tylko w przypadku, gdy są związane z realizacją zadań z zakresu świadczeń rodzinnych. 4. Nie finansować dotacją celową kosztów postępowania egzekucyjnego dotyczących świadczenia wychowawczego. 5. Prawidłowo sporządzać sprawozdania rzeczowo-finansowe dotyczące: • świadczeń rodzinnych w szczególności w zakresie kwoty świadczeń rodzicielskich, • świadczeń z funduszu alimentacyjnego w szczególności w zakresie stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.
--	--

	6. Prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający weryfikację stanu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. 7. Koszty postępowania egzekucyjnego ujmować w prawidłowym paragrafie klasyfikacji budżetowej. 8. Terminowo ponosić koszty postępowania egzekucyjnego. 9. W decyzjach ujmować wszystkie informacje dotyczące rozstrzygnięcia, jego powody oraz pełne uzasadnienie.
Pouczenia	– O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. – Zwroty proszę kierować na właściwe rachunki bankowe Wojewody Zachodniopomorskiego, tj.: nr 87 1010 1599 0056 3013 9135 0000 – dla dotacji, nr 57 1010 1599 0056 3022 3100 0000 – dla odsetek. – Opis dokonywanego przelewu powinien zawierać pełną klasyfikację budżetową, rok w którym uzyskano zwracaną dotację, wskazanie czy jest to zwrot dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (dopisek: <i>dot. WNzP</i>), pobranej w nadmiernej wysokości (<i>dot. PwNW</i>), a także odniesienie do numeru pisma i daty wystąpienia pokontrolnego. – Odsetki należy naliczyć począwszy od dnia wskazanego w zaleceniu, tj. razem z odsetkami za ten dzień, a nie liczonymi dopiero od następnego dnia. – Odsetek od dopłaty nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł. [Art. 54 §1 pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2026 r., poz. 622)]. – Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	W zastępstwie Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym</i>